

45/2006. (VI. 15.) FVM rendelet

a szikvíz gyártásának, töltésének, valamint a szikvizes palack és ballon tárolásának és szállításának Biztonsági Szabályzatáról

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 11. §-ában kapott felhatalmazás, valamint 15. §-ának a) pontjában foglaltak alapján a következőket rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § A szikvíz gyártása, töltése, a szikvizes palack és ballon tárolása, szállítása, valamint a kapcsolódó tevékenységek végzése során a rendeletben foglalt biztonsági szabályok szerint kell eljárni.

2. § E rendelet alkalmazásában:

a) *Szikvizes palack*: nyomásálló, üvegből vagy műanyagból készült, szifonfejjel ellátott, szikvíz tárolására és adagolására alkalmas palack.

b) *Szikvizes ballon*: ötvöztött alumíniumból belső bevonattal vagy korrózióálló acélból készült, szelepes csapteleppel és szifonfejes felvezető szárral felszerelt, szikvíz tárolására és adagolására alkalmas tartály.

c) *Szifonfej és szelep*: fémből vagy műanyagból készült nyomásálló szerelvény a szikvizes palackhoz és ballonhoz.

d) *Szaturálás*: ivóvíz szén-dioxiddal történő telítése, a szén-dioxid elnyelése szikvízkészítés céljából.

e) *Szaturáló tartály*: a szaturálás elvégzésére szolgáló álló vagy fekvő tartály.

f) *Gáztér*: a szikvizes palackban és ballonban a szikvíz felett meghatározott nyomáson és térfogaton összesűrített szén-dioxid rendelkezésére álló tér.

II. Fejezet

ÁLTALÁNOS MUNKABIZTONSÁGI SZABÁLYOK

A munkavégzés személyi feltételei

3. § A szikvíz gyártását és töltését kizárólag olyan személy végezheti, aki a külön jogszabályban meghatározott végzettséggel rendelkezik, valamint megfelel a munkaköri, szakmai és személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló külön jogszabályokban előírt feltételeknek és elsajátította a biztonságos munkavégzés követelményeit, valamint a szikvízgyártó és a szikvíztöltő berendezések használati utasításában foglalt kezelési és karbantartási szabályokat.

A munkavégzésre vonatkozó szabályok

4. § A szikvíz gyártására és töltésére, valamint a szikvizes palackok és ballonok tárolására szolgáló létesítmény, munkahely, technológia létesítése, átalakítása és korszerűsítése során mindenkor a jogszabályok és előírások, valamint a szabványok vagy ezzel egyenértékű más műszaki megoldások vonatkozó előírásai szerint kell eljárni.

5. § (1) A szikvízgyártó és a szikvíztöltő berendezésen javítást, karbantartást és tisztítást a berendezés villamos hálózatról leválasztott és bekapcsolás ellen biztosított helyzetében kell végezni a külön jogszabályban, valamint a berendezés használati utasításában foglaltak szerint.

(2) A szaturáló tartályon javítást, karbantartást vagy tisztítást annak nyomásmentesítése után kell végezni.

(3) A szikvízgyártó és a szikvíztöltő berendezést üzemeltetésük alatt ellenőrizetlenül hagyni tilos.

6. § (1) A szikvízgyártó berendezést a használati utasításban előírt követelményeknek megfelelő szén-dioxid nyomáscsökkentő szeleppel kell üzemeltetni.

(2) A szifonfej kifolyócsövébe dugót vagy más rögzítetlen tárgyat helyezni tilos.

III. Fejezet

SZIKVIZES PALACK ÉS BALLON ELŐKÉSZÍTÉSE

7. § A szikvíz kizárólag a vonatkozó szabványok és külön jogszabályok figyelembevételével gyártott, a szerkezeti ellenőrzésen megfelelőnek minősített, hibátlan, sérüléstől és elváltozástól mentes szikvizes palackba vagy ballonba tölthető.

8. § (1) Időszakos szerkezeti ellenőrzésnek kell alávetni:

a) a szikvizes palackokat minden töltés előtt szemrevételezéssel,

b) a szikvizes ballonokat - a vonatkozó szabvány figyelembevételével - a gyártástól számított 3 év elteltével, majd ezt követően a nyomáspróba vizsgálatnál egy időben.

(2) Ha bármely szikvizes palackon, ballonon vagy azok szerelvényein sérülés található, működésükben rendellenesség tapasztalható, az (1) bekezdésben foglaltakon túl ellenőrizni kell a belső felület, a szerkezeti elemek és a csatlakozó menetek épségét is.

(3) Amennyiben az időszakos szerkezeti ellenőrzés során a használat biztonságát veszélyeztető hiba tapasztalható, akkor a szikvizes palackot vagy ballont a forgalomból ki kell vonni, alkalmatlanná kell tenni a további használatra és elszállításukig gondoskodni kell a külön helyiségben történő tárolásukról.

9. § (1) Az időszakos szerkezeti ellenőrzés során hibátlannak minősített szikvizes ballont a vonatkozó jogszabályok és szabványok figyelembevételével nyomáspróba vizsgálatnak kell alávetni.

(2) A nyomáspróba vizsgálatot kizárólag az arra feljogosított személy végezheti.

(3) Azt a szikvizes ballont, amelynek nincs megfelelő eredményű nyomáspróba vizsgálata, tilos megtölteni.

10. § A munkavállaló részére a szikvizes ballonok mosásához egyéni védőeszközt (védőkötényt, gumicsizmát és védőkesztyűt) kell biztosítani.

IV. Fejezet

SZIKVÍZ GYÁRTÁSA (SZATURÁCIÓ)

11. § (1) A szén-dioxid palackból a szikvízgyártó berendezéshez a szén-dioxidot nyomáscsökkentő szelepen keresztül kell átvezetni.

(2) A szikvízgyártó berendezés biztonsági készülékeinek (biztonsági szelep, légbeszívó szelep, nyomásmérő műszer, szintjelző stb.) üzemképes állapotát a gyártás megkezdése előtt, valamint a gyártás során folyamatosan ellenőrizni kell.

V. Fejezet

SZIKVIZES PALACK ÉS BALLON TÖLTÉSE

12. § (1) A szikvízgyártó és a szikvíztöltő helyiségben a berendezések üzemeltetésekor kizárólag az oda beosztott munkavállalók tartózkodhatnak és erre vonatkozóan figyelmeztető táblát kell elhelyezni.

(2) A szikvíztöltésnél foglalkoztatott munkavállaló részére egyéni védőeszközt (védőálarcot, védőkötényt, gumicsizmát és védőkesztyűt) kell biztosítani, amely védelmet nyújt a szikvizes palackok esetleges robbanása, felhasadása esetén fellépő sérülés veszélye, valamint a vizes környezet ártalmait ellen.

(3) A szikvizes palack és ballon töltésénél a belső nyomás nagyságát - a vonatkozó szabványban meghatározott értékek figyelembevételével - úgy kell beállítani, hogy a gáztér térfogatának nagysága feleljen meg a technológiai előírásoknak.

13. § (1) A szikvizes palack töltéséhez olyan szikvíztöltő berendezést kell használni, amely felhasadás vagy robbanás esetén is biztonságos védelmet nyújt.

(2) A szikvizes palack töltésénél folyamatosan ellenőrizni kell a töltőnyomás nagyságát, és azt a berendezés használati utasítása szerinti értéken kell tartani.

(3) A szikvizes üvegpalackot a palack hőfokánál alacsonyabb hőfokú szikvízzel megtölteni tilos.

14. § (1) Tilos a szikvizes ballont szaturáló tartályként használni, közvetlenül vagy nyomáscsökkentő szelep beiktatásával a szén-dioxid palackra rákapcsolni.

(2) A szikvizes ballon töltése előtt ellenőrizni kell a szikvíztöltő berendezés csatlakozó szerelvényeit, valamint a csövezeteket.

VI. Fejezet

TÁROLÁS, SZÁLLÍTÁS

Szikvizes palack és ballon tárolása

15. § (1) Mind az üres, mind a megtöltött szikvizes palackot és ballont a külső mechanikai hatástól (dobálástól, ütődéstől) óvni kell.

(2) A megtöltött szikvizes palackot a tároló eszközbe ütődésmentesen kell behelyezni és onnan kivenni.

(3) A szikvizes palackok tároló eszközeit sérüléstől óvni kell. A tároló eszközöket dobálni tilos.

(4) A hibás, törött tároló eszközt a forgalomból ki kell vonni.

16. § A szikvizes palackot és ballont +1 °C és +25 °C közötti hőmérsékleten, napfénytől védve kell tárolni.

Szikvizes palack és ballon szállítása

17. § A szikvizes palackokat ép tároló eszközben, a ballonokat pedig megfelelően rögzítve, napfénytől, hőhatástól, hirtelen hőmérséklet-változástól védve kell szállítani.

18. § A szikvizes palackok, ballonok rakodását végző munkavállaló részére az időjárás káros hatásai, valamint a kéz- és lábsérülés kockázatának csökkentésére egyéni védőeszközt (védőkesztyűt, védőlábbelit és védőkötényt) kell biztosítani.

Szén-dioxid gázipalack tárolása

19. § A szikvíz gyártásához használt szén-dioxid gázipalack szállítására, tárolására és kezelésére a vonatkozó jogszabályok és szabványok az irányadók.

VII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

20. § A rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén információszoigáztatási eljárás megállapításáról szóló, - a 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított - 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8-10. cikkében előírt egyeztetése megtörtént.

21. § Az e rendeletben meghatározott technikai jellegű előírásoknak nem kell megfelelnie az olyan szikvízgyártó berendezésnek, szikvizes palacknak és ballonnak, amelyet az Európai Unió valamely tagállamában vagy Törökországban állítottak elő, illetve hoztak forgalomba, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely EFTA-államban állítottak elő, az ott irányadó előírásoknak megfelelően, feltéve, hogy az irányadó előírások az emberi egészség és élet védelme, valamint a munkakörülmények javítása tekintetében az e rendeletben meghatározottal egyenértékű védelmet nyújtanak.

22. § Ez a rendelet a kihirdetését követő hatodik hónap első napján lép hatályba.
